

Aan heer Ristoro, zoon van Pietro de Canigiano, te Florence (1)

Over de middelen om aan God te behagen en te volharden in de deugd.

In de naam van Jezus Christus, de Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste broeder in Christus, de zoete Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf u in Zijn kostbaar Bloed, met de wens u standvastig en volhardend in de deugd te zien, want niet hij die begint wordt gekroond, maar slechts hij die volhardt. Want de volharding is de koningin, die wordt gekroond, aan haar ene zijde staat de sterkte, aan haar andere zijde het ware geduld, maar zij alleen ontvangt de kroon van de glorie. Daarom wens ik, zoetste broeder, dat u standvastig en volhardend in de deugd zult zijn, opdat u de vrucht van al uw lasten mag ontvangen. Ik hoop van de grote goedheid van God, dat Hij u zal versterken op een zodanige wijze, dat noch duivel, noch schepsel in staat zal zijn u het hoofd te doen omwenden naar uw eerste uitwerpselen.

Volgens wat u mij schrijft, schijnt het mij, dat u een goed begin hebt gemaakt; voor uw vooruitgang verheugt mij dat zeer, want ik zie daaruit uw heilig verlangen. Ten eerste zegt u ieder mens, die u heeft beledigd of die u mocht hebben willen beledigen, te hebben vergeven. Dit is zeer noodzakelijk indien u Gods genade in uw ziel, ja zelfs indien u rust wilt hebben volgens de wereld. Want wie in de wereld leeft is beroofd van God en is in staat van verdoemenis en in dit leven proeft hij het handgeld van de hel, want steeds knaagt hij aan zichzelf, en hij dorst naar wraak, en verkeert altijd in vrees. En in de mening zijn vijand te doden, heeft hij eerst zichzelf gedood, want met het mes van de haat heeft hij zijn ziel vermoord. Dus zij, die menen de vijand te doden, doden zichzelf. Degene, die omwille van de liefde van de gekruisigde Jezus in waarheid vergeeft, heeft vrede en rust en ondervindt geen beroering, want de toorn, die de beroeringen teweeg brengt is in zijn ziel gedood; en God, die de beloner is van ieder goed, schenkt hem Zijn genade en eindelijk het eeuwige leven. En de taal zou niet kunnen verhalen hoe groot het genot is, dat de ziel dan ontvangt, en de blijdschap, en de rust van het geweten. Zelfs komt volgens de wereld grote eer toe aan hem, die niet naar wraak op zijn vijand verlangt of dorst uit liefde voor de deugd en de grootheid van hart. Dus nodig ik u uit tot volharding en ik versterk u in dit heilige voornemen.

U kunt met een gerust geweten vragen en zoeken te verkrijgen wat u rechtens toekomt, wanneer u dat wilt, want de mens is niet gehouden van zijn eigendom afstand te doen als hij dat niet wil, maar degene, die dat wel zou willen beoefent de volmaaktheid beter. Dat u niet naar het bisschoppelijk paleis of naar een ander wilt gaan, en dat u rustig thuis wilt blijven is goed en voortreffelijk, want wanneer wij ons in het gewoel begeven zijn wij zwak, en dikwijls raakt onze ziel in verwarring, en bedrijft onrechtvaardigheden en onredelijkheden, soms om te tonen dat wij meer dan een ander weten, soms om zucht naar geld. Dus is het zeer goed de gelegenheid te vluchten.

Maar één ding voeg ik hier nog bij. Wanneer armen bij u komen, en het blijkt duidelijk dat zij gelijk hebben, en zij hebben niemand, die hen helpt of hun recht aantoonst omdat zij geen geld hebben, dan zult u grote eer aan God geven, wanneer u zich uit naastenliefde moeite wilt getroosten voor hen, zoals de heilige Ivo, die in zijn tijd de advocaat van de armen was (2). Bedenk dat de daad van het medelijden en het mededelen aan de armen van de talenten, die God u heeft geschonken God zeer welgevallig is en heilzaam voor uw ziel. Daarom zegt de H. Gregorius, dat het onmogelijk is, dat de

medelijdende mens een kwade dood, dat is de eeuwige dood, sterft. Dat zou mij dus een grote vreugde geven, en ik bid u het te doen. En houd bij al uw werken God voor ogen, en wanneer de ongeregelde begeerte het hoofd zou willen opsteken tegen het gemaakte voornemen, zeg dan tot uzelf: „Bedenk, mijn ziel, dat het oog van God op u is gericht, en zie de verborgenheden van uw hart. En u bent sterfelijk, u moet sterven en u weet niet wanneer, en u zult aan de opperste Rechter rekenschap moeten geven van wat u zult doen, aan de Rechter, die elke schuld bestraft en alle goed beloont. Op deze manier zult u zichzelf kunnen beteugelen en u zult niet afdwalen en u niet van de wil van God verwijderen.

U moet zo snel u kunt aan de behoeften van uw ziel voldoen, en uw geweten ontlasten van waar u het mee belast voelt. U moet uw ziel ontlasten van de schulden in tijdelijke zaken, indien u die mocht hebben, of van andere verkeerdheden, die u tegen uw naasten mocht hebben bedreven; en vraag volkomen vergeving aan een ieder, opdat u steeds zal mogen volharden in de zoete geneugten van de liefde tot uw naaste. Wat betreft het verkopen van uw trotse gewaden en prachtige kleding, zeg ik u, dat ik dat goedkeur. Zij zijn zeer schadelijk voor de ziel, dierbaarste broeder, en zij dienen om ons ijdel te maken en onze hoogmoed te voeden, omdat zij ons aanleiding geven te menen, dat wij meer en groter zijn dan anderen en ons te verheffen op iets, waar wij ons niet op moeten verheffen. Wanneer wij onze meester zo gemarteld zien en zelf in zoveel weelde willen leven, dan is dat een grote schande voor ons, valse christenen. Daarom zegt de heilige Bernardus dat weke ledematen niet onder een met doornen gekroond hoofd passen. U handelt dus zeer goed wanneer u daartegen het geneesmiddel aanwendt. Maar kleed u fatsoenlijk met het nodige, niet met overdreven kosten, en u zult zeer aan God behagen. En doe zoveel u kunt hetzelfde voor uw vrouw en uw kinderen, en wees hun een voorbeeld en leerling zoals een vader dat verplicht is, die zijn kinderen moet opvoeden geleid door zijn rede en door het beoefenen van de deugden.

Ik voeg hier nog een ding toe: volhard in de staat van het huwelijk, in de vreze van God, en ga er mee om met eerbied als met een sacrament en niet met ongeregelde begeerte. Heb de verschuldigde eerbied voor de dagen, die de heilige Kerk heeft voorgeschreven, als een redelijk mens en niet als een redeloos dier. Zo zullen van u en van haar als van goede bomen, goede vruchten voortkomen.

U zult zeer goed doen de ambten te weigeren, want het komt zelden voor, dat men bij de uitoefening daarvan geen fouten begaat, en het zal u zelfs onaangenaam zijn te worden herinnerd aan die u bekleed hebt. Laat daarom de doden de doden begraven, (3) en leg u er u op toe met grote vrijheid van hart God te behagen, en bemin Hem boven alles met een groot verlangen naar de deugd en uw naaste gelijk uzelf, de wereld en haar genietingen ontvluchtend. Doe afstand van uw zonden en van uw eigen zinnelijkheid, en houd steeds in uw geheugen de weldaden van God geprent, in het bijzonder de weldaad van zijn bloed, dat voor ons is vergoten met zoveel vuur van liefde.

Wanneer men de genade wil bewaren, en de ziel in de deugd doen toenemen, dan is het ook nodig vaak vreugdevol een heilige biecht uit te spreken, om het aangezicht van de ziel te wassen in het bloed van Christus, want wij bezoedelen haar alle dagen. Ga ten minste eenmaal in de maand biechten, wanneer u meerdere keren kunt gaan doe dat dan, maar het schijnt mij dat u niet minder vaak moet gaan. Dat het u een vreugde mag zijn het woord Gods te horen. En wanneer het tijd zal zijn, en wanneer u verzoend zult zijn met de Vader, ga dan te communie met de plechtige feesten of ten minste eenmaal in het jaar. Woon graag de getijdengebeden bij en ga iedere morgen naar de Mis,

en wanneer u dat niet alle dagen kunt doen, doe het dan tenminste op die dagen, die door de heilige Kerk zijn geboden en waartoe wij gehouden zijn, daar moet u zich op toelagen zoveel u kunt.

Het gebed moet u niet vreemd zijn; u moet zelfs op geregelde uren, als dat u mogelijk is, tot uw ziel inkeren, ten einde uzelf te leren kennen, en de beledigingen, die u hebt gedaan aan God, en de grootheid van Zijn goedheid, die zo zoet in u heeft gewerkt en nog immer zal werken. Open het oog van uw verstand door het licht van het allerheiligste geloof en zie hoe onbeschrijfelijk God ons bemint, en hoe Hij ons die liefde toonde door ons het bloed van zijn eniggeboren Zoon te schenken. Wanneer u dat niet al doet verzoek ik u, dat u iedere dag het officie van de heilige Maagd wilt bidden, (4) opdat zij uw hulp en uw voorspreekster bij God mag zijn. Regel aldus uw leven en vast op zaterdag ter ere van Maria en ook de dagen, die zijn voorgeschreven door de heilige Kerk, u moet dit alleen nalaten indien u uit noodzaak daartoe gedwongen wordt. Vlucht de buitensporige feestmalen, maar leef geregeld als een mens, die van zijn buik geen god wil maken. Neem uw voedsel zoals u dat nodig hebt, maar niet met een verkeerd genot, want het is onmogelijk dat degene, die zich niet beheersen kan in het eten zijn onschuld bewaart. Maar ik ben er zeker van, dat de oneindige goedheid van God u hierbij zal helpen en in alle andere dingen die regel aan te nemen, die nodig is voor uw heil. En ik zal bidden en er voor laten bidden, dat God u een volmaakte standvastigheid tot aan de dood geeft, en dat Hij u verlichte, opdat u mag weten wat u moet doen voor uw heil. Meer zeg ik niet. Volhard in de zoete en heilige genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De familie Canigiani was een van de edelste geslachten van Florence; veel van haar leden sneuvelden in de slag van Montaperto. Ristoro was advocaat en had een grote toewijding voor de H. Catharina, evenals zijn vader en zijn broer Barduccio, de zeer geliefde secretaris van de heilige. Op Catharina's raad werd Ristoro na haar dood priester, en hij stierf als een heilige in een extatische toestand gedurende een visioen, waarin Catharina hem verscheen, naar hij zei.

(2) De heilige Ivo, een van de grootste heiligen van Bretagne, is de patroon van de rechtsgeleerden.

(3) Matt. 8: 22

(4) Het officie van de H. Maagd is zeer oud, het werd al in de Kerk gebruikt vóór de elfde eeuw. Aan de kloosterlingen van Monte-Cassino was het gebruik ervan voorgeschreven in 752. Het werd in de kerken gebeden ten einde het welslagen te verkrijgen van de eerste kruistocht in 1095.